

er ogsaa de fleste nyere Loves Standpunkt, medens den gældende Ret kun hjemler Eneret til visse Arter af Offentliggørelse.

Forfatterens Eneret til Oplysning hører til de Retfærdighedskrav, som den nyere Retsvidenskab med Enstemmighed har opstillet. At Retten kun foreslaas indrømmet i 3 Aar, jfr. § 24, er begrundet i, at der savnes tilstrækkelig Erfaring for, om Indrømmelse af en videre gaaende Ret ikke vilde kunne blive til Skade for den almene Oplysning, medens den økonomiske Interesse for Forfatteren vistnok væsentlig knytter sig til den første Tid efter Værkets Offentliggørelse og derfor maa anses fyldestgjort ved Reglen i § 24.

Det er allerede ovenfor bemærket, at Indrømmelse af en almindelig Bestyttelse mod Oversættelser i mindst 10 Aar er en Betingelse for Tiltrædelsen til Berner-Konventionen af 1886. En hertil sigtende Regel er derfor optagen i Lovforslagets § 4. Her er endvidere foruden en Bestemmelse svarende til Lov af 24. Maj 1879 § 1, der selvfølgelig maa bibeholdes¹⁾, optaget en Regel, hvorefter Forfatteren, naar et Værk samtidig eller dog i Løbet af et Aar er udkommet paa flere Sprog, har Eneret til Oversættelse i disse Sprog. Ved denne Bestemmelse gennemføres praktisk set paa det nærmeste den Tanke, at Oversættelsesretten er en naturlig Bestanddel af Forfatterretten²⁾ og derfor begrebsmæssig burde nyde samme Bestyttelse som andre Sider af denne, en Fordring, som den nyere Retsvidenskab med Bestemthed hævder. At indskrænke Reglen til kun at gælde, hvor Offentliggørelsen i de flere Sprog sker samtidig, vilde imidlertid være ubilligt mod Forfatteren. Der vilde herved udøves et unaturligt Pres paa ham, idet han for at sikre sig Eneret til Oversættelse maatte vente med Værkets Udgivelse, indtil alle Oversættelserne vare færdige, hvilket i mange Tilfælde vilde gøre den tilsigtede Bestyttelse ganske illusorisk, allerede fordi en absolut Samtidighed i Udgivelsen vil kunne støde paa uovervindelige praktiske Vanskeligheder. At der overhovedet sættes en Frist, inden hvilken Oversættelsen skal være udkommen, for at Forfatteren kan bevare Oversættelsesretten, er udelukkende begrundet deri, at man bør sikre sig, at Forfatteren ikke hindrer Oversættelse til et

nyt Sprog — særlig dansk — ud over en vis rimelig Tid. Derfor maa Oversættelse være frit tilladt, naar Forfatteren ikke inden en vis Frist selv besørger en saadan. Denne Frist er i Overensstemmelse med, hvad der er vedtaget af Folketingets Udvalg, fastsat til 1 Aar, medens den i det senest fremsatte Forslag var sat til 10 Aar.

Enkelte fremmede Love forbeholde særlig Forfatteren Oversættelsesret, naar Værket først er udkommet i et dødt Sprog, jfr. norsk Lov § 15 b og tysk Lov af 11. Juni 1870 § 6 a¹⁾, men hertil ses der ikke at være nogen rimelig Grund.

Med Hensyn til de enkelte Paragraffer bemærkes følgende:

Til §§ 1 og 2.

I disse Paragraffer er det søgt at angive Forfatterrettens Genstand og Indhold i al Almindelighed. Den gældende Ret indeholder ingen saadan samlet almindelig Udtalelse, men i Overensstemmelse med nyere fremmede Love er det fundet rigtigt straks at præcisere Lovens Standpunkt over for dette Fundamentalspørgsmaal ved en direkte Udtalelse herom. At denne Hovedregel er udtalt i 2 Paragraffer, skyldes sproglige Hensyn. Naar Reglen skal være tilstrækkelig omfattende og dog ikke holdes i rent abstrakte Udtryk, er det ikke muligt at formulere den i een Bestemmelse, for saa vidt denne skal fremtræde i en rimelig sproglig Form. At udtale Reglen rent abstrakt har den Ulempe, at en saadan Affattelse paa Grund af Usikkerheden i vor Retsterminologi — navnlig angaaende Omfanget af Begrebet „Forfatterret“ — vilde give Anledning til megen Tvivl om, hvad Reglen omfattede. I de Love, der udtale Reglen ganske abstrakt, er det ogsaa altid fundet nødvendigt et tilføje særlige Regler om Musikhverter, Tegninger o. s. v. Men da vindes intet ved en saadan Affattelse.

I § 2 c er udtalt, at Reglen ogsaa gælder plastiske Afbildninger. Efter Lov 29de December 1857 § 9 var dette Spørgsmaal tvivlsomt; men der er ingen Grund til, at disse Afbildninger ikke skulle nyde godt af den her hjemlede Bestyttelse. At matematiske Tegninger og Afbildninger særlig ere nævnte, betegner ingen Forandring i den gældende Ret.

Den i § 1 som 2det Stykke foreslaaede Tilføjeelse stemmer i det væsentlige med Folketingsudvalgets Vædringsforslag. Foruden

¹⁾ Da Affattelsen af Lov af 24de Maj 1879 § 1 hverken er nøjagtig eller tydelig, er Bestemmelsen her omvædtgeret.

²⁾ Dette er den franske Rets Regel, jfr. Pouillet: *Traité théorique et pratique de la propriété littéraire et artistique* Nr. 533—34.

¹⁾ Bestemmelserne i § 6 b og c høre paa Grund af Reglen i samme Lovs § 15 ikke herhen.